

Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΣΥΝΤΑΞΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅσασιν τοῖς κ. κ.
ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27
Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10-12 π. μ.
Πᾶσα πικρὴ κτήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτώ ἡμερῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν
Κ. ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ
Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιεύμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορώσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτὴ.
Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματὸσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μετὰ ἓν ἔτος. — Ἡ τρίτη ἑκατονταετηρίς τοῦ Corneille. Ἡ δόξα τοῦ Corneille — Αἱ γυναῖκες τοῦ Corneille (μετὰρ. δος Εἰς. Νικολαΐδου) — Ἡ γυνὴ καὶ ἡ πολιτικὴ (ὑπὸ τῆς προέδρου τῆς Ἐνώσεως, τῶν κ. Freundenberg). — Ἡ γυμναστικὴ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. — Ἡ ἱστορικὴ πρόοδος τῆς γυμναστικῆς καὶ ὁ ὀργανισμὸς αὐτῆς. — Ὁ γέρον λεμβούχος (μετὰρ. δος Φανῆς Μιαούλη). Συναγῆ — Εἰδοποιήσεις. Ἐπιφυλλίς: Νὰ καταφεύγωμεν εἰς τὸν θάνατον

ΜΕΤΑ ΕΝ ΕΤΟΣ

Παρήλθεν ἔτος ὀλόκληρον, ἀρότου ὁ εὐγενέστερος καὶ πικρῶτερος τῶν Ἑλλήνων ἔπιπτε θῦμα χειρὸς κκαούργου. Παρήλθεν ἔτος, ἀρότου τὸ ἔγκλημα, ὑπὸ τὴν ἀπαισιωτέραν αὐτοῦ μορφήν ἐστέρησε τὴν Ἑλλάδα ἐνὸς μεγάλου καὶ εὐγενοῦς τέκνου τῆς. Παρήλθεν ἔτος, ἀρότου ὁ λευκὸς γέρον ἐκλείσει τοὺς ὀφθαλμούς, θῦμα τοῦ ὀρχίου ἀγῶνός του κατὰ τῆς ἠθικῆς διαφθορᾶς τῆς χώρας, κατὰ τῶν στοιχείων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα μολύνουν καὶ στιγματίζουν τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα. Παρήλθεν ἔτος ὀλόκληρον, κατ' ἣν ἡ θεὰ Νέμεσις ὑπέστη πολλὰς ταπεινώσεις, κατ' ἣν ἡ Ἑλληνικὴ δικαιοσύνη ὑπεβλήθη εἰς πολλὰς δοκιμασίας, κατ' ἣν τὸ ὄνομα καὶ ἡ μνήμη τοῦ μεγάλου θύματος δὲν ἔτυχον ἀκόμη πικρὰ δειγματικῆς ἰκανοποιήσεως.

Οἱ ἠθικοὶ δολοφόνου τοῦ Ἑλλήνου προθυπουργοῦ, ὅλοι οἱ εἰς βάρος ἀθῶων καὶ ἀλάκων πολιτῶν πλουτοῦντες αἰσχροκερδῶς, ὅλα τὰ κέντρα τῶν χαρτοπαικτικῶν ληστοσυμμοριῶν, τὰ λυμαινόμενα τὴν Ἑλλάδα, λειτουργοῦν ἐλεύθερα, ὀργιάζουν ἀνενόγητα, χωρὶς εἰς νόμος ὀρακόντειος νὰ

ψηφισθῆ κατ' αὐτῶν, χωρὶς μίαν ἀπηνῆς καταδίωξιν νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν βδελυρὰν ὑπαρξίν των.

Ἐπὶ τῆς μάστιγι οἱ ἐπιφανεῖς πολιτευταί, οἱ συνιγορήσαντες ὑπὲρ τῶν δικαιοματῶν τῶν ἠθικῶν αὐτουργῶν τοῦ ἔγκληματος, ὑπῆρξαν ἄνθρωποι Ἕλληνες, οἱ διεδικίησαντες πρὸς τὴν δικαιοσύνην τὸ δικαίωμα τῆς τιμωρίας αὐτῶν, ἄνθρωποι εἰς ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἔχουν ἀξιώσεις ἐπὶ τῶν ἀνωτάτων τῆς πολιτείας ἀξιοματῶν.

Ὡστε, ὅχι μόνον ὁ θάνατος ἐκείνου δὲν ἐξηγήσατο τὸν εὐγενῆ σκοπὸν του, τῆς ἀποκαθάρσεως τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας ἀπὸ ἔλκη, τὰ ὁποῖα ἐξάντλοῦν καὶ καταστρέφουν τὸν ὀργανισμὸν αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ ἀπέδειξεν, ὅτι αἱ γενεαί, αἱ ὁποῖαι τὸν διεδέχθησαν, ἔχουν πολὺ διάφορον ἀντίληψιν τοῦ ἠθικοῦ μεγάλου τῆς χώρας. Τὸ ἀδικῶς χυθὲν αἷμα του πρὸ τοῦ ἠθικοῦ βουλευτηρίου, δὲν ἀπέπλυσε τὸ μῶλυσμα, τὸ ὅποιον ἐκεῖ μέσα ἀναπτύσσει ὁ πολιτικὸς ἀνταγωνισμὸς, ὁ ἀντλῶν τὴν ὑπεροχὴν του εἰς τὴν συναλλαγὴν, ἡ ὁποῖα κυοφορεῖ κάθε ἠθικὴν διαφθορὰν καὶ ἀσυναισθητῶς ὑποσκάπτει τὴν ὑπαρξίν μας ὡς ἔθνους.

Ἄλλ' οὔτε ὁ σκληρὸς καὶ ὀδυνηρὸς θάνατός του ἐγέννησεν τὴν συνείδησιν τοῦ κινδύνου, ὁ ὁποῖος ἀπειλεῖ ὅλους μας, ἐὰν πολιτεία, κοινωνία, οἰκογένεια καὶ ἄτομον, δὲν συνενωθῶμεν εἰς καταπολέμησιν τῶν ἐκ τῆς συναλλαγῆς κακῶν, τὰ ὁποῖα δηλητηριάζουν τὴν ἠθικὴν καὶ ἰδιωτικὴν ζωὴν μας.

Ἄλλοτε, εἰς χρόνους δόξης καὶ ἠθικοῦ κλέους, ὁ θάνατος ἐνὸς μεγάλου ἀνδρὸς ὑπὲρ ἐνὸς εὐγενοῦς καὶ ὀρχίου ιδεώδους ἐφαντάτιζε τοὺς λαοὺς, οἱ ὅποιοι μετεβάλλοντο εἰς γίγαντας πρὸς ἐπικράτησιν τοῦ ιδεώδους τούτου. Σήμερον ὁ σκληρὸς θάνατος ἐνὸς γέροντος, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἀφιερῶσαι ὅλην τὴν μα-

κράν ζωήν του εις την υπηρεσίαν της πατρίδος του και ο ύποτος έπεσεν άμυνόμενος ύπέρ της ήθικης αὐτῆς, οὐδένα έγέννησε πραγματικόν ένθουσιασμόν, οὐδέν άφύπνισε γενναίον και ισχυρόν αίσθημα, οὐδέν άφῆκεν έγνος ψυχικοῦ μεγαλείου, έξ εκείνων, τὰ όποια αναδεικνύουν τὰ έθνη, ώς έχοντα συνείδησιν τῶν ήθικῶν υποχρεώσεών των.

Στεφανοι πολυτελείς και πολύτιμοι, λόγοι επικήδειοι και λόγοι επιτάφιοι, γενική άναστατώσις της χώρας επί μίαν ήμέραν, και έπειτα λήθη έντελής, χωρίς κανέν μέγα διδάγμα από τόν θάνατον αὐτόν, χωρίς κανείς νόμος, κανέν προστατευτικόν μέτρον υπό εκείνων και ύπέρ εκείνων, οί όποιοι τόν διαδέχονται, και οί όποιοι υπόκεινται εις τό αὐτό τραγικόν τέλος, εὐθύς ώς θελήσουν νά άντιστρατευθοῦν εις τὰ συμφέροντα τῶν διεφθαρμένων και τῶν φαύλων.

Και μένει οὕτω ή Ελλάδα, ή μόνη χώρα, ής τὰ επιρρανεότερα και ήθικώτερα στοιχεῖα είναι έκθεσιμένα εις τόν κίνδυνον τοῦ θανάτου, εὐθύς ώς ζητήσουν νά περιστείλουν τό κακόν και νά περιορίσουν τό έγκλημα εις τὰς πηγὰς του. Και μένει ή Ελλάδα εις ό,τι έχει ευγενέστερον και πατριωτικώτερον έρμικιον οὐτιδανῶν δολοφόνων και φυλοβίων, χωρίς καν έν ιδανικόν οἰονδήποτε νά δικαιολογή τόν σκληρόντα νόον και τήν άκαισίαν χείρα τῶν δολοφόνων, ώς συμβαίνει εις τὰς άλλας πολιτισμένας χώρας.

Και μένει ο θάνατος τοῦ μάρτυρος γέροντος Άγονος, και χωρίς επί τοῦ τάφου του νά άνθίστη τό δένδρον μιᾶς ήθικῆς έπανορθώσεως. Έάν οί νεκροί αισθάνονται, πόσον θά λυπηῖται και θά πονή ο λευκός γέρον, ο όποιος τόσον ήγάπησε τήν πατρίδα του και τόσον ήγωνίσθη ύπέρ αὐτῆς.

Η ΤΡΙΤΗ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ ΤΟΥ CORNEILLE

Αί έορταί, αί όποιαί δίδονται πρὸς τιμήν τοῦ Corneille θά χαρακτηήσουν όλους τοὺς φίλους τῶν γαμμάτων και όλους τοὺς Γάλλους· αρχίζουσι τήν 27 Μαΐου και θά διαρκέσουν μίαν έβδομάδα. Μνημεῖον, τό όποῖον έκαμε ο γλύπτης Al-louard, θά στηθῆ έμπρὸς εις τό Πάνθεον και θέλει χαρακτηισθῆ επισήμως από τοὺς αντιπροσώπους τοῦ Έθνους, της Ακαδημίας, της Γαλλικῆς Κωμωδίας. Τὰ θεάτρα της Γαλλικῆς πρωτεύουσας θά παίξουν δια τήν περίστασιν, τὰς τραγωδίας τοῦ ποιητοῦ, και όχι μόνον τὰ τέσσαρα άριστουργήματά του, αλλά και τόν Nicomède, τόν θάνατον τοῦ Πομπηίου, τόν Rodogune, τήν Ψυχάν, τήν Κωμικήν Απάτην, τὰ όποια δέν έχουν πρὸ πολλοῦ καιροῦ παρασταθῆ. Πρῶτος ο κύριος René Ponthiere είχε τήν ιδέαν τοῦ ιωδελικίου αὐτοῦ· ή πρότασίς του προέκλεσε τήν όμόφωνον συμπάθειαν πρόσκλησις έγινε εις τοὺς νέους συγγραφείς, οί όποιοί άπήνησαν μετ' ένθουσιασμοῦ. Ο Corneille θέλει ύμνηθῆ από τοὺς καλλιτέρους κριτικούς, και από τοὺς μεγαλειότερους ποιητάς.

Ο ποιητής τοῦ Cid θά έορτασθῆ επαξίως.... Ο κύριος Jules Claretie ώνειροπωλοῦσε δι' αὐτόν άποθέωσιν μεγαλειότηραν. Εἰς μίαν εὐγλωττον έπιστολήν πρὸς τήν διεύθυν-

σιν τοῦ Temps εζήτησε νά μεταφερθοῦν τὰ όστᾶ του εκεί όπου αναπαύονται και τὰ όστᾶ τῶν Ρουσσώ, Βολταίρου, Victor Hugo και Παστέρ. Δέν ήδυνήθησαν όμως νά τ' άνεύρουν υπό τήν επιτύμβιον πλάκα της εκκλησίας τοῦ Αγίου Roch, όπου ενόμιζον ότι υπήρχον. Αδιάφορον! Η κόνις τοῦ μεγάλου άνδρός δυνατὸν ν' άπολώσθη, ή μνήμη του όμως μένει άθάνατος.

Χωρίς νά εἰμεθα υπερβκλόντως άπαισιόδοξοι, παρατηρούμεν εις τὰ ήθη και εις τήν φιλολογίαν κάποιαν χαλάρωσιν. Εἰς τό θεάτρον, αὐτό εἶνε περισσύτερον αισθητόν. Εἰς αὐτό βρασιλεύει άμέλεια, φιλοσοφία έπεικῆς, και δια νά όμιλήσωμεν καλλίτερον, διαφθορά, αἱ όποιαί εἶνε δείγματα άνωμαλίας ήθικῆς, ή όποια προξενεῖ άνησυχίας. Ζητοῦν τό «δικαίωμα της ευτυχίας» και γνωρίζετε τί σημαίνουν αἱ λέξεις αὐταί: Εἶνε ο θρίκμβος τῶν ένστίκτων, ή εγωιστική ευχαρίστησις τῶν ίκανοποιηθέντων παθῶν. Απεναντίας, ής άκούσωμεν τόν Ροδρίγον, τόν Nicomède, τόν Auguste, τόν Polyeucte, τόν γέροντα Όράτιον. Τί μας διδάσκουν; Τήν άνδρείαν, τό θάρρος, τήν μετριοπάθειαν εις τήν νίκην, τήν αγάπην εις τήν πατρίδα, τήν ευγενή υπερηφάνειαν τήν προσερχομένην από τήν άτομικήν άξιοπρέπειαν. Ίδου τί εκφράζουν, ιδου τί συμβολίζουν τὰ έργα τοῦ Corneille. Όπως τόσον ώραϊκ τὸ άπέδειξαν οί επιτηδειότεροι σχολιασταί του, ο Αιμίλιος Faguet και ο Γουσταῦος Lanson, οί όποιοί δέν πκύουν νά γράφουν δι' αὐτόν, ο ποιητής άντεπροσώπεν ενν είδος πνεύματος δημοσίου, «πνεύματος έθνικοῦ».

Από τοῦ 1635 μέχρι τοῦ 1660 ένθουσίασε τὰς ψυχὰς με αισθημάτα, τὰ όποια έδανείζετο από αὐτάς, και τὰ όποια τῆς απέδιδε μεγαλιότερα και υψηλότερα. Ίπήρξε τάντοχρόνως, ο διερμηνεύς και ο οδηγὸς γενεᾶς υπερανθρώπων. Ένεπνευσε τόν Descartes, εις τὰ υψηλότερα και φιλοσοφικώτερα έργα του, ώς και τόν Pascal.... Διήγειρε αισθημάτα φανταστικῆς φιλίας και έδωκε τροφήν εις τήν στοργικὴν καρδίαν της της Κυρίας de Sevigné. Περὶ αὐτόν έσχηματίσθη κύκλος, ο όποιος ένεπνεύετο από τὰ δόγματά του και εκληρονόμησε τό παραδειγμα του και τὰς άρετάς του.

Η πνευματική αὐτῆ οικογένεια δέν εξέλιπεν. Ο γέρον, ο όποιος άπέθανεν εις τήν πρωχικήν κατοικίαν του της οδοῦ Argenteuil—δύναμις φιλολογική και δύναμις ήθική, ήρωα κρυμμένος υπό ένν αστόν τῶν Παρισίων—άφῆκεν όπίσω του γενεᾶς, αξίως τοῦ πνεύματός του ώς και τοῦ μεγάλου ποιητικοῦ θησαυροῦ, τόν όποῖον εκληροδότησε εις αὐτάς.

(Adolphe Brisson)

Ἡ δόξα τοῦ Corneille.

Ο Albert Sorel γράφει δια τόν Corneille:

Έορτάζουν τήν τρίτην εκατονταετηρίδα τοῦ Corneille· ευγενεστερα περίστασις δέν ήτο δυνατὸν νά παρυσιασθῆ εις τήν Γαλλίαν, δια νά της ένθυμίση τό ένδοξον παρελθόν της, εις τόν τόν άνθρωπον ο όποιος ίσως έξέφρασε καλλίτερον ό,τι εἶνε υπερήφανον και ένθουσιώδες και λογικόν, εις τό πνεῦμα τοῦ λαοῦ μας, όλην τήν τιμήν τοῦ ονόματος και τήν ευγλωττίαν τοῦ Γαλλικοῦ γλώσσου.

Η Attale έχει τήν καρδίαν μεγάλην, τό πνεῦμα μεγάλο, τήν ψυχὴν μεγάλην. Οί εἰρωνικοί αὐτοί στίχοι, εις τό έργον όπου τοὺς έβαλεν ο ποιητής, δύνανται όπως και τόσοι άλλοι νά χωρισθοῦν και νά άποτελέσουν έπίγραμμα.

Έχουν ήδη περάσει από τότε τρικώσικ έτη. Και έγεννήθη εις αἰῶνα ταρχῶν, κατὰ τόν όποῖον τὰ πάντα εις τήν Κυβέρνησιν, εις τόν οἶκον, εις τήν θρησκείαν, εις τοὺς νόμους, εις τὰς υποθέσεις και εις αὐτάς τὰς ψυχὰς, έφαινοντο κλονιζόμενα και άπειλοῦντα πτώσιν έρείπια. Η βασιλεία τοῦ Ερρίκου IV δέν υπήρξε παρὰ μία φωτεινὴ στιγμή, ή όποια διεκόπη από τό έγκλημα ενός φανατικοῦ και επανέρριψε τόν τόπον εις τήν έξουσίαν τῶν ταρχοποῶν. Και έπειτα ήλθεν ο αἰὼν τοῦ Richelieu, τοῦ Λουδοβίκου XIV, τοῦ Κολμπερ, τοῦ Corneille, τοῦ Descartes, τοῦ Pascal, τοῦ Μολιέρου, τοῦ Ρακίνα, τοῦ Bossuet, ή υψηλότερα και ώραιότερα περίοδος δια τὰς ιδέας, δια τήν γλώσσαν, δια τό κράτος. Η ευγένεια με τόν καρδινάλιον, ή δυναστεία με τόν βασιλέα, ο λαὸς εις τήν Γαλλίαν. Μετὰ τήν θυμασίαν αὐτῆν ζωτικότητα έπῆλθε κάποια ρυσική κατάρπτωσις.

Αλλά μετὰ δικώσικ έτη από τήν γέννησιν τοῦ Corneille ή Γαλλία άνήλθε και πάλιν εις περιωπήν άκμῆς. Ο Βοναπάρτης ύπατος και ή Γαλλία υπογράφουσα ένδοξον ειρήνην· ο Chateaubriand δημοσιεύει τόν René· ο Αλμκρτίνος, έφηβος άκόμη, άκούει τὰς οὐρανίας φωνὰς, αἱ όποιαί έψαλλαν έντός του τόν νέον ύμνον της γῆς και τοῦ οὐρανοῦ· ο Βίκτωρ Hugo μόλις αναφαίνεται. Ποῖος θά έπίστευε μετὰ τοιαύτην πνευματικὴν και έθνικὴν άκμὴν εις τήν εξάντλησιν της Γαλλικῆς ψυχῆς; Ποῖος θά ήρνεῖτο νά πιστεύσῃ εις τὰ θαύματα της αναγεννήσεώς της;

Από όλους τοὺς νεκροὺς οί όποιοί όμιλοῦν κανείς δέν θά έγνώριζε ν' άποκαλύψῃ με μεγαλιότεραν πειστικὴν δύναμιν από τόν Corneille, τό μεγάλο αὐτό θαῦμα της διαρκείας, τό όποῖον υπήρξε τό μυστικόν της Γαλλίας.

Γνωρίζουν ποῦ έτάφη τό σῶμά του, άγνωστον τί έγινε ή κόνις του, κόνις ανθρώπινος, διασπαρείσκα εις τήν σκόνην της γῆς. Τό μνημεῖον αὐτοῦ, τό όποῖον μέλλει νά στηθῆ εις μίαν από τὰς πλατείας μας, θά εἶνε τό λαμπρότερον διδάγμα εκείνο τό όποῖον μάλλον θά ενισχύσῃ τὰς ψυχὰς μας. Η' άπόλειψις της θνητῆς τέφρας του, ο άγνωστος τόπος εις όν άπετέθη τό λείψανόν του, ή λήθη τοῦ ατόμου του, και έπειτα από τόσα έτη μίαν άναγέννησις τοῦ πνεύματός του, της μεγάλης ψυχῆς του, της τόσον πλησίον εις ήμᾶς εύρισκομένης, εἶνε ή άπόδειξις της άθανασίας του.

Albert Sorel.

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΟΥ CORNEILLE

Η ευγένεια της καρδίας εις τοὺς άνδρας εἶνε πραγμαθυμασίον· εἶνε πλέον συγγινητικόν άκόμη και πλέον σεβαστόν εις τὰς γυναίκας. Τό βλέπομεν από τήν υπερήφανον αὐτήν και γενναίαν Chimene, και άκόμη περισσύτερο εις τήν άπλην ιστορίαν της Κορνηλίας, ή όποια περιέχεται εις τήν τραγωδίαν τοῦ Πομπηίου.

Εἶνε αξιοσημείωτον πὸς ο Corneille άντιλαμβάνεται τό μεγαλειον της γυναικός. Οί άνδρες εἶνε μεγάλοι με τήν άφοσίωσιν των εις μίαν μεγάλην ιδέαν, ή εις ένν μέγα αίσθημα. Τοιοῦτος ο Ροδρίγος, ο Όράτιος, ο Αὔγουστος, ο Νικουήδης. Αἱ γυναίκες εἶνε μεγάλαί με τήν άφοσίωσιν εις τήν οικογένειαν, με τήν θρησκευτικὴν λατρείαν των εις τήν οἰκίαν, όπου έγεννήθησαν, ή εις εκείνην όπου εισήλθον δια τοῦ γάμου. Τό μεγαλειον της Chimene συνίσταται εις τήν άφοσίωσιν εις τήν μνήμην τοῦ πατρός της. Τό μεγαλειον της Κορνηλίας, της χήρας τοῦ Πομπηίου εἶνε εις τήν λατρείαν της μνήμης τοῦ συζύγου της.

Ο Corneille εις τὰς δύο του αὐτάς κωμωδίας, και εις τόν ρόλον της Ηκυλίνας επίσης, έννόησε καλᾶ, ότι αἱ σκέψεις της θυγατρὸς ή της συζύγου, πρέπει πάντοτε νά στρέφονται πρὸς τήν έστίαν, της όποίας αἱ γυναίκες εἶνε οί φύλακες, τό στόλισμα και ή τιμή, ότι μακρόν από αὐτήν και όταν άφιερῶται εις άλλο άντικείμενον, τότε τό μεγαλειον εις αὐτήν εἶνε κατῖ βικσμένον και ίσως ψευδές. Ο ρόλος αὐτός της Κορνηλίας εἶνε λοιπόν κατῖ πολὺ ώραϊον και πολὺ επιβλητικόν. Και ιδου πὸς φυλάττονται αἱ άναλογίαι. Δέν άρμόζει εις μίαν γυναίκα νά προκληθῆ θόρυβον, δέν άρμόζει, δια νά εἰπωμεν τό πραγμαθ όπως έχει, νά όμιλῆ πολὺ.

Δι' αὐτό δέν αγαπῶ τοὺς ρόλους τῶν γυναικῶν εις τὰς κωμωδίας. Προσέξατε όμως. Μία κόρη εις τήν οικογενείαν της, μία σύζυγος πλησίον τοῦ άνδρός της, πρέπει νά όμιλῆ ολίγον. Αλλ' ένν ή κόρη, της όποίας ο πατήρ άπέθανε, ένεργῆ και όμιλῆ δια νά υπερασπίση και εκδικήσῃ τήν μνήμην του, αὐτό εἶνε λαμπρόν και αὐτός εἶνε ο ρόλος της Chimene. Έάν μία νέα γυναίκα, της όποίας ο σύζυγος έκαμε μίαν ευγενή άπερισκεψίαν, ένεργῆ και όμιλῆ δια νά τόν σώσῃ, και όταν αποθάνῃ δια νά τόν τιμήσῃ, μιμείται αὐτόν· αὐτό εἶνε ώραϊον και εἶνε ο ρόλος της Pauline. Έάν μία χήρα ένεργῆ δια νά υπερασπίση, νά κάμῃ σεβαστήν τήν μνήμην τοῦ συζύγου της, αὐτό εἶνε συγγινητικόν και εἶνε ο ρόλος της Κορνηλίας. Η ψυχὴ τοῦ κόμητος έχει έννοθῆ με τήν ψυχὴν της Chimene, ή τοῦ Polyeucte με τήν της Pauline και ή τοῦ Pompée με τήν της Κορνηλίας, και εἶναι αἱ μεγάλα αὐτῶν σκιαί, αἱ όποιαί όμιλοῦν δια τοῦ στόματος τῶν τριῶν αὐτῶν ευγενῶν γυναικῶν. Η ευγένεια της γυναικός εἶνε νά στηρίζεται εις τόν άρχηγόν της οικογενείας, ή εις τήν μνήμην του και νά φέρῃ επαξίως τό όνομά του και τήν άνάμνησιν του.

Emile Faguet.

ΔΙΑΛΕΞΙΣ

ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΤΗΣ ΒΑΥΑΡΙΑΣ

Κ ΙΚΑ FREUDENBERG

Αί νέαι εκλογαί έγιναν πρό πολλού. Ἄλλ' ἡ εὐχὴ τῶν γυναικῶν δὲν ἐξεπληρώθη εἰσέτι, νὰ ἔχουν δικαιοῦματα νὰ ἀντιπροσωπεύωνται δι' εἰδικῶν ἀπεσταλμένων, πρὸς ἐξέτασιν τῶν κακῶς ἐχόντων εἰς τὰ τῆς θηλείας παιδεύσεως. Καὶ ὅσον παρατείνεται ἡ κατὰστάσις αὐτῆ τῶν πραγμάτων, ὡς μὴ προσδοκῶμεν βελτίωσιν γενικὴν. Ἐνόσω τὰ παρθεναγωγεῖα λειτουργοῦν κακῶς, μὴ ἐλπίζωμεν πρὸς τὴν κοινωνίαν, ἀφοῦ τὸ ἥμισυ αὐτῆς δὲν προσθεύει, ἀλλ' ὀπισθοδρομεῖ.

Οἱ τὰ βελτίω ἐπιδιώκοντες φιλελευθέροι καὶ ἀγωνιῶντες καὶ κραυγάζοντες πρὸς ἀναδιοργάνωσιν καὶ μεταρρυθμίσιν τοῦ καθεστώτος, πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τῶν ἰδίων των συμφερόντων, εἶνε ἀνάγκη ἀπαραιτήτως νὰ λάβωσι καὶ τοῦτο ὑπ' ὄψιν. Ἡ κυριολεξία τῆς λέξεως Liberalismus, ὡς ὀνομάζεται ἡ μερίς των, σημαίνει ἀπελευθέρωσιν τῆς ἀτομικότητος. Ἀορίστως προσφερομένη ἡ λέξις εἰς τὴν ἀπεριόριστον ἔννοιάν της, ὑπὸ φιλοσοφικὴν ἔποψιν, ἐκ πρώτης ἀφητηρίας φρίνεται, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἐνὸς μόνου φύλου, ἀφοῦ ἄτομα δὲν εἶνε μόνον τὸ ἓν, ἀλλὰ καὶ τὰ δύο φύλα. Κατὰ συνέπειαν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς σημασίας συμπεριλαμβάνονται καὶ ἐννοοῦνται τὰ δικαιοῦματα τῶν δύο, ἡ ἀπελευθέρωσις τοῦ συνόλου. Ἡ ἔνωσις τῶν γυναικῶν τῆς Βαυαρίας ἀπεστελεν ἀπὸ πολλοῦ πρὸς τὴν μερίδα τῶν φιλελευθέρων ἐγγράφως τὴν αἰτησίαν της.

Ἡ κοινοδημοκρατικὴ μερίς ἀπὸ χρόνων ἤδη ἀνεγνώρισε τὰ δικαιοῦματα τῶν γυναικῶν. Ἡ ἀργότερα φανείσα κίνησις τῶν Δυτικῶν Καθολικῶν γυναικῶν ὑπεστηρίχθη ὑπὸ τοῦ κέντρου· ἀλλ' εἶνε καιρὸς πλέον, ὅπως καὶ οἱ ἐλευθερόφρονες λάβωσιν ὑπὸ σπουδαίαν ἔποψιν τὸ ζήτημα καὶ μελετήσωσι τοῦτο ἐπισταμένως.

Μέγα πλήθος ἐργατικῶν τοῦ ὄχλου γυναικῶν ἐτάχθη εἰς τὴν μερίδα τῶν κοινοδημοκρατικῶν, ἀκριβῶς διὰ τὸν λόγον τοῦτον, διότι νομίζουσιν, ὅτι ἡ μερίς αὕτη, πρὸ πάσης ἄλλης, ἤθελεν ὑπερασπισθῆ τὰ δικαιοῦματά των μετὰ ζήλου, φέρουσα ἀποτέλεσμα. Τοῦτέστι ἠλπίζον, ὅτι ἡ μερίς αὕτη τὰς κοινοδημοκρατικὰς βλέψεις της ἤθελεν ἐφαρμόσῃ εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον καὶ ἤθελεν εἰσαγάγῃ εἰς τὸν οἰκογενειακόν.

Ἡμεῖς ὅμως, τὸ φύλον μας, ἔχει ἀκράδαντον τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἂν κατὰ τύπους δὲν συνηνώθημεν εἰσέτι, κατ' οὐσίαν ὅμως ἡ δρᾶσις μας εἶνε ἐν καὶ τὸ αὐτὸ μὲ τὴν τῶν φιλελευθέρων. Ἦλθεν ἡ ὥρα, καθ' ἣν ἡ μερίς αὕτη θέλει ἀναγνωρίσει εἰς ἐαυτὴν τὴν ἰδιότητά τοῦ προμάχου, τοῦ μαχομένου πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς ἀλληλεγγύης, τῆς κοινῆς ἀπελευθερώσεως, τῆς λογικῆς προόδου· θέλει ἀναγνωρίσει, ὅτι αἱ πρὸς μὲν τῶν καὶ ἀναγνωρίσιν τῶν δικαιομάτων μας προσπάθειά μας δὲν εἶνε πλέον καιρὸς νὰ παραβλέπωνται, οὐδὲ νὰ κωφεύη τις εἰς τὴν ἡμετέραν φωνήν. Ἡ ἀτελής μὲν φωνή, ἡ μὴ χειραφετήσις, ἥτις φυσικῶ τῷ λόγῳ ἔχει ὡς ἐπακόλουθον τὴν ἐξ ἄλλου ἐξάρτησιν, καὶ ἡ ἄγνοια τοῦ πολιτικοῦ καθεστώτος, ἀπ' εὐθείας τὰ συμφέροντα τῆς μερίδος

αὐτῆς πρώτης παραβιάζουσι καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τῆς δρᾶσεώς της ἀντιβιβάζουσιν.

Ἄλλως τε ὅλοι οἱ πρόεδροι τῶν φιλελευθέρων Βαυαρικῶν μεριδῶν ἔδωκαν εὐνοϊκὴν ἀπάντησιν καὶ ἐλπίζωμεν εἰς αἰσιον πέρασ. Τὸ χειρόγραφόν μας περιέχει τρεῖς μόνον αἰτήσεις. Πρώτη: μεταρρυθμίσις τοῦ 15 ἄρθρου τοῦ Βαυαρικοῦ κώδικος περὶ κομματικῶν θεσμῶν καὶ κανονισμῶν, καθ' ὃν αἱ γυναικῆς ἀποκλείονται τῆς συμμετοχῆς εἰς πολιτικὰς μερίδας. Καὶ δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος σήμερον καθ' ἃ πασαν τὴν Γερμανίαν μὴ ἀσπαζόμενος τὴν ἰδέαν μας. Ἡ κοινὴ γνώμη ἀναμένει ἐναγωνίως τὴν μεταλλαγὴν τοῦ ἀνυποφόρου τοῦτου κατανγκισμοῦ. Δευτέρα: παραδοχὴ καὶ εἰσαγωγή τῶν γυναικῶν εἰς τὰ ἀφορῶντα τὴν περιθάλψιν τῶν πτωχῶν τῆς κοινότητος κατὰσθήματα. (Μεταρρυθμίσις τοῦ 23 ἄρθ. παράγραφος 3 τοῦ Βαυαρικοῦ περὶ πτωχῶν νόμου). Μία ἀναφορὰ δοθεῖσα εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὸ 1903 πρὸς μεταρρυθμίσιν τοῦ 23 ἄρθρου τοῦτου μᾶς ἐπεστράφη πρὸς τὸν περὶ ἀναφορῶν κομητάτου μὲ τὴν παρατήρησιν: ἀπὸς ἐνδειξίν τῶν εὐγενῶν περὶ ἀγαθοεργίας κισθημάτων των, δὲν εἶνε ἀνάγκη αἱ γυναῖκες νὰ θηρεύωσι θέσεις τοιαύτας, ὅπου ἐξ ἐπαγγέλματος αὐτὰ ἐφαρμόζονται.» Ἡ ἀπάντησις αὕτη ἀκριβῶς ἀντίκειται ὅπως διόλου εἰς τὸ πνεῦμα τῆς αἰτήσεως.

Εἰς τὸ Μόναχον, ὡς καὶ εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχιακὰς πόλεις, ἡ εὐθύνη τῶν ὀρφανοτροφείων ἀνετέθη εἰς χεῖρας γυναικείας· τὸσον ἡ διεύθυνσις, ὅσον καὶ ἡ ἀπαιτούμενη ἐν αὐτοῖς ἐργασία ἔδωκεν ἀριστα ἀποτελέσματα. Τοιοῦτοτρόπως καὶ μία προσθήκη γυναικείας δρᾶσεως εἰς τὰ λοιπὰ φιλανθρωπικὰ κατὰσθήματα, ἤθελεν εἶσθαι μέγα ὄφελος διὰ τοὺς δικαιομένους εἰς αὐτὰ. Τρίτη, ἡ καὶ μᾶλλον σπουδαία αἰτησίς μας: ἀνάλογος καὶ ἀναπαρονομένη εἰς τὰς κοινωνικὰς συνθήκας τῆς ἐποχῆς μας θηλεία παιδεύσις: πρόνοια τῆς πολιτείας περὶ ἀνωτέρων παρθεναγωγείων καὶ υποστηρίξις παρὰ τῆς ἰδίας πρὸς εὐρυτέραν μάθησιν καὶ μὲν τῶν κορασιῶν εἰς διαφόρους βιοποριστικούς κλάδους. Πρὸ παντὸς ἄλλου προσιζέσεται ἡ ἔλλειψις ἀνωτέρων παρθεναγωγείων. Διὰ γενικὴν ἀνωτέραν γυναικείαν παιδεύσιν δὲν ὑπάρχει εἰσέτι κατ' ἄλλῃλον εἰδικὸν μαθημάτων πρόγραμμα. Ἔχομεν ἀνωτέρω παρθεναγωγεῖα ἐν γένει, ὅχι μερικῶς καὶ ὀρισμένως, (τὸ Μόναχον, πόλις ἔχουσα ἥμισυ ἐκατομμύριον κατοίκων, ἐν καὶ μόνον τοιοῦτον ἔχει) ἐκτὸς τοῦτου δὲ καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτὰ εὐρίσκονται μέχρι τῆς σήμερον εἰς χεῖρας κληρονηκῶν. Ἐν γένει εἰς τὴν ἀπαξιάσασιν μεταδιδόμενην παιδεύσιν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἡ πολιτεία ἔχει ἀπαράγραπτον ἐποπτείας δικαίωμα, κατ' ἐλάχιστον ἡ ἀπολύτως δὲν ἐρησιμοποίησε τοῦτο. Ἄλλ' οὔτε καὶ ἐνεργήσασιν ἀκόμη εἰς τὰς στατιστικὰς αὐτῆς, εἰς τὴν πολιτειογραφίαν της ὅλα τὰ μοναστηριακὰ καθιδρύματα. Πρὸς τοῦτοις εἰδικῶν αὐτῆς πρὸς μὲν τῶν διδασκαλιστῶν διδασκαλείων δὲν ἐδημιούργησε. Καὶ ὁ ἀριθμὸς δὲ τῶν μοναστηριακῶν διδασκαλῶν εἶνε ἀσυγκρίτως ὑπερτέρας τῶν λαϊκῶν. Ἡ γυναικεία δρᾶσις μολτακῶτα δὲν διαφιλονικεῖ τοῦτο, ἀλλ' οὔτε καὶ ἀντιθηρακεντικὴ εἶνε· πρέπει ὅμως νὰ ληφθῇ πρόνοια καὶ περὶ τῶν γονέων ἐκείνων, οἵτινες δὲν ἐννοοῦσι τὰ τέκνα των νὰ ἐκπαιδεύωνται παρὰ κληρονηκῶν καὶ κληρονηκῶν. Ἡ μομφή, ἡ ὁποία δύναται νὰ προσφθῇ εἰς αὐτοῦ,

εἶνε, ὅτι ἐσφετερίσθησαν καὶ λαϊκὰ σχολεῖα. Ἄλλὰ τὸ μοναστήριον δὲν θέλει καὶ δὲν εἶνε πρὸς τοῦτοις εἰς θέσιν νὰ συμμορφωθῇ καὶ συμβαδίσῃ μὲ τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς μας. Αἱ γυναικῆς τοῦ μοναστηρίου, δυνάμει τῶν προνομίων των ἀντιτάσσουσι πρὸς τὰς διδασκαλικὰς δυνάμεις μας διηνεκὴ συναισθησιν, ὅστις κατήνησε σχεδὸν ἀνυπόφορος. Ἡ πολιτεία λοιπὸν ὑπὲρ ποτε τῶρα εἶνε καιρὸς ν' ἀποφασίσῃ ὀριστικὴν μεταρρυθμίσιν τῶν κακῶς ἐχόντων, καὶ αἱ μεταρρυθμίσεις αὗται ὅχι ἄνευ τῆς γνωμοδοτήσεως γυναικείων διδασκαλικῶν δυνάμεων νὰ ὀρισθῶσιν.

Εὐχομαι ἐν ὁμονοίᾳ καὶ κοινῇ συναινέσει τὴν πλήρωσιν τοῦ εὐγενοῦς τῆς προόδου πόθου καὶ ἀπευθύνομαι ἐκ νέου, περαινουσα, πρὸς τὴν μερίδα τῶν φιλελευθέρων, ἐξακολουθῶν θερμοῦς τὴν ὑποστήριξίν της. Ἡ γυναικεία κίνησις θέλει εἶσθαι εὐγνώμων, τείνουσα αὐτῇ χεῖρα ἀμοιβαιότητος καὶ ἀλληλεγγύης, ἐπ' ἀγαθῇ τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἐν Μόναχῳ Κατὰ μετάφρασιν Μαρία Πινέλλν.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΤΗΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ἡ γυμναστικὴ προήχθη εἰς τὴν Ἑλλάδα, διότι ὁ σπέρμας ὑπῆρχεν ἀρχῆθεν εἰς τὸν εὐθυμον καὶ φιλοπαίγμονα καὶ ἀρρενωπὸν βίον τῶν Ἑλλήνων καὶ εἰς τοὺς ἀγῶνάς των. Ἐκκαλιεργήθη δὲ καὶ προώδευσεν ἔπειτα, πρῶτον μὲν διότι ἐνομίση ἀναγκασίαν πρὸς τὸν ἀρχόντων, ἔπειτα δὲ διότι ἐξελήθη ὡς ἕρος καλῆς (ἐλευθερίου) ἀντροπῆς καὶ παιδείας, ἡ ὁποία διεμύρφωσε τελείους ἐλευθέρους ἀνθρώπους.

Ἄλλὰ δὲν ἐβράδυναν οἱ Ἕλληνας νὰ διακρίνουν καὶ ἄλλας ἀρετὰς εἰς τὴν ἀσχολίαν τῆς γυμναστικῆς. Τοιαῦται δὲ ἦσαν ἡ παρὰσκευὴ ἀλίμων πολιτῶν καὶ στρατιωτῶν, ἡ στερέωσις τῆς υγείας καὶ ἡ διαπλάσις ὀραίου σώματος.

Τῷ ὄντι ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι εἶχαν σῶμα στερεὸν καὶ συμπαγὲς καὶ εὐκίνητον καὶ ὅχι πολὺσκαρον, ἀντεῖχαν εἰς τὸ θάλασ καὶ τὸ ψῦχος καὶ δὲν ἀνελύοντο εἰς ἰδρώτα ὑπὸ τὸν ἥλιον ἢ ὑπὸ τοῦ κόπου, εἶχαν δὲ χαρκατῆρα θυμοειδῆ καὶ προθυμίαν καὶ τόλμην πρὸς τοὺς κινδύνους, ἄνευ φειδοῦς τοῦ σώματος, τὸ ὁποῖον τσακίς ἐξέθεσαν εἰς τὰς ἀμειλίχτους πυγμὰς τῶν ὀμηλικῶν τοιοῦτοι ἄνδρες ἦσαν βεβαίως ὅχι μόνον ἐν εἰρήνῃ πολιτικῇ, ἀλλὰ καὶ ἐν πολέμῳ στρατιωτικῇ καλύτεροι καὶ ὑπερασπισταὶ εὐψυχότεροι τῶν μεγαλύτερων ἀγαθῶν τῆς πολιτείας, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς εὐδαιμονίας.

Ἐπειτα ἡ γυμναστικὴ, ἀκούσα τὰς διαφόρους δυνάμεις τοῦ σώματος ἐξ ἴσου καὶ κρατύνουσα αὐτό, ἐστερέωνε καὶ τὴν υγείαν. Τὴν σχέσιν τῆς γυμναστικῆς πρὸς τὴν υγείαν δεικνύει καὶ ὁ μῦθος τοῦ Κενταύρου Χείρωνος¹, ὅστις, ἐν ᾧ εἶχε ἀναθρέψει τὸσους ἦρωας διὰ τῶν ἀσκήσεων τοῦ κυνηγίου, ἐθεωρεῖτο συγχρόνως καὶ πανάρχαιος ἰατρός. Πράγματι δὲ σῶμα, τὸ ὁποῖον ἐκτίθεται γυμνὸν εἰς τὸν ἐλεύθερον ἀέρα, ὡς εἰς φυσικὸν περιβάλλον, καὶ ἀντέχει εἰς τοὺς κακίτους καὶ τὰς καιρικὰς ἀντιθέσεις καὶ μεταβολὰς, εὐλογον εἶνε νὰ ἀμύναται ἰσχυρότερον κατὰ τῶν νόσων καὶ νὰ μὴ προσβάλλεται εὐκόλως ἢ συγχὰ ὑπ' αὐτῶν. Ἐθεώρου δὲ τὴν υγείαν τοῦ σώματος οἱ ἀρχαῖοι πολιτιμώτατοι ἀγαθῶν καὶ ἐγγύησιν καὶ

τῆς ψυχικῆς υγείας. Διότι ἐπίστευαν, ὅτι μόνον εἰς σῶμα υγιὲς δύναται νὰ κατοικήῃ νοῦς υγιής. «Ὅταν ὑπάρχῃς, ὦ εὐλογημένη υγεία, ἔλεγαν, τὰ πάντα ἀκμάζουν καὶ λάμπει ἕαο χαρίτων· ἄνευ δὲ σοῦ οὐδεὶς εἶνε εὐτυχής».

Εἶνε δὲ εὐκόλον νὰ φαντασθῶμεν, πόσον ζωηρὸν χρῶμα εἶχαν αἱ μορφαὶ οὕτως υγιῶν ἀνθρώπων καὶ ποῖον ἀρμονίαν γραμμῶν, εὐρυθμίαν καὶ συμμετρίαν ἐδείκνυαν σώματα, τῶν ὁποίων τὰ μέλη ἐγυμνάζοντο καὶ ἐθεραπεύοντο ἐξ ἴσου, εἶχαν δὲ συνειθίσει εἰς τὴν εὐκοσμίαν καὶ εὐσηχημοσύνην καὶ εὐταξίαν, εἴτε ἰστάμενα εἴτε βαδίζοντα. Μόνον οὕτως ἦτο δυνατόν νὰ διαπλάσθῃ ὁ ἰδεώδης τύπος τοῦ ἀνδρός, τὸν ὁποῖον ἐφαντάζοντο καὶ ἐπόθουν οἱ Ἕλληνας καὶ τὸν ὁποῖον ἐπεζητήσαν διὰ τῆς ἰσορροποῦ μορφώσεως τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, ἦτοι διὰ τῆς μουσικῆς καὶ γυμναστικῆς παιδείας. Τὸν τύποντοῦ τον ἐσήμαναν διὰ τοῦ ὀρισμοῦ καλὸς κάγαθος. Καλὸς εἶνε ὁ ὄρατος τὸ σῶμα· ἀγαθὸς δὲ ὁ τελείως ἔχων μορφωμένην τὴν ψυχὴν. Ὅστις ἐχαρκατηρίζετο διὰ τῆς καλοκαγαθίας, ἦτο τελείως ἄνθρωπος.

Πόσον οἱ Ἕλληνας ἐλάτρευαν τὸ κάλλος τοῦ προσώπου καὶ τοῦ σώματος, δεικνύει ὁ Ὀμηρος, ὁ ὁποῖος ἐπαινεῖ συχνὰ τὸ κάλλος τῶν ἡρώων του καὶ ἐξαιρεῖ τὸν Ἀχιλλεῖα ὡς τὸν κάλλιστον (ὀρασιότατον) πάντων· δεικνύει ὁ σοφώτατος Ἀριστοτέλης ὁ ἐκ Σταγείρων τῆς Μακεδονίας, ὁ ὁποῖος ὀρίζει, ὅτι ὁ τελείως κατὰ φύσιν ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἔχη υγείαν, κάλλος, ἰσχύν, μέγεθος· δεικνύει ἡ γνώμη τοῦ Πυθαγόρου περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Πηλασγοῦ ὡς βασιλέως, δεικνύει δὲ καὶ ἡ καθόλου ἱστορία, ἡ ὁποία μαρτυρεῖ: ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι Ὀλυμπιονίκα Κύλων καὶ Ἀλκιβιάδης ἐδημαγωγῆσαν τὸν Ἀθηναϊκὸν λαὸν καὶ διότι ἦσαν ὀραῖοι· ἦτι οἱ Ἐγεσταιοὶ (εἰς τὴν Σικελίαν) ἐλάτρευαν ὡς ἦρωα τὸν Ὀλυμπιονίκην Φίλιππον διὰ τὸ κάλλος του· ὅτι εἰς τὴν Ὀλυμπίαν εἶχαν ἰδρῶσει οἱ Αἰγυπτῶτες ὅχι μόνον τὸ ἄγαλμα τοῦ Ὀλυμπιονίκου Κρατίνου, ὅστις ἦτο ὁ ὀρασιότατος τῶν συγχρόνων του, ἀλλὰ καὶ τὸ ἄγαλμα τοῦ γυμναστοῦ του, τὸν ὁποῖον ἐξελάμβαναν ὡς δημιουργὸν τοῦ ὑπερόχου ἐκείνου κάλλους· ὅτι πολλοὶ νέοι, ἀνήκοντες συνήθως εἰς τὰ ἀριστα γένη, ἐτιμῶντο διὰ τοῦ ἐπιθέτου καλὸς (ὀραῖος)· ὅτι πολλὰ ἱερατικὰ ἀξιώματα ἢ θρησκευτικὰ καθήκοντα ἀνετίθεντο εἰς τοιοῦτους νέους ὀραίους καὶ βωμκλέους· ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἐκαυχῶντο διὰ τὴν εὐανδρίαν ἦτοι τοὺς ὀραίους ἄνδρας τῆς πόλεως των, τελοῦντες μάλιστα καὶ ἀγῶνα εὐανδρίας καὶ βραβεύοντες τὴν φυλὴν, ἡ ὁποία ἐπεδείκνυε τοὺς καλλίστους ἄνδρας· ὅτι ὁ ποιητὴς Τυρταῖος εὐχεταὶ εἰς τοὺς στρατιώτας, ἂν φανεθοῦν, νὰ φανεθοῦν καὶ πέσουν κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ εἶνε ὀραῖοι νεκροί· ὅτι τέλος καὶ αὐτὸς ὁ νεώτερος ἑλληνισμὸς, ἑλληνικῶς σκεπτόμενος, ἐκ μὲν τῶν ἀγίων καὶ «ἀθλητῶν» τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιβάλλει διὰ τῆς μεγαλυτέρας ἀγάπης τοὺς δύο νεκρούς, ἀμειλίχτους καὶ ἀνδρείους ἱππεῖς, τὸν ἄγιον Δημήτριον καὶ τὸν ἄγιον Γεώργιον.

Ὁ θυμασμὸς δὲ αὐτὸς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων πρὸς τὰ συμμετρὰ καὶ ὀραῖα σώματα καὶ ἡ θέα τῶν γυμνῶν εἰς τὰ γυμνάσια, ὠφέλησε μεγάλως τὴν ἀρχαίαν καλλιτεχνίαν. Δύναται τις μάλιστα νὰ ἰσχυρισθῇ, ὅτι ἡ γυμνότης τῶν γυμνα-

ζομένων νέων, όχι μόνον συνετέλεσε μεγάλως εις την ακριβή βραχυμηνών μελέτην και απεικόνισιν του ανθρώπινου σώματος, αλλά και εισήγαγε την επικρατήσαν κατὰ τὰ πρώτα βήματα της καλλιτεχνίας συνήθειαν του να παριστάνονται οι θεοί και οι άνθρωποι ως γυμνοί νέοι, μετά φανερωτάτης επιζητήσεως κάλλους εις την ἑλλην μορφήν. Τοιαύτην ἀρχὴν ἔχουν οἱ λεγόμενοι « Ἀπόλλωνες », ἤτοι τὰ ἀρχαῖα νεανικά ὄρθια γυμνά ἀγάλματα, τὰ ὁποῖα βλέπομεν εις τὴν πρὸς τὰ ἀριστοτέρα πρότην αἰθουσαν τοῦ Ἐθνικοῦ ἡμῶν μουσείου ἐν Ἀθήναις.

Ὅταν δὲ τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα ἀγάλματα εἶχαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνας ἐκ τῆς διαχαρχηθείσης ἀνωτέρω παιδείας τῶν πολιτῶν, ἐννοεῖ βεβαίως πᾶς τις, ὅτι πρώτη φροντίς ἐκάστης πόλεως ἦτο νὰ ἔχη τὰ ἀπαιτούμενα ἐκπαιδευτήρια. Διὰ τοῦτο ὁ Πικουσιανὸς ὁ ὁποῖος εἶχεν περιηγηθῆ καὶ εἶχε γνωρίσει ὀλίκληρον τὴν Ἑλλάδα, ἐδίδασκε νὰ ὀνομάσῃ τὸν Πικουσιανὸν πόλιν, ἀφ' οὗ δὲν εἶχεν οὔτε ἀρχαῖα, οὔτε γυμνάσιον, οὔτε θέατρον, οὔτε ἀγοράν, οὔτε κρήνην.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

ΝΑ ΚΑΤΑΦΕΥΓΩΜΕΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ

Κάποιος ἀνέφερον, ὅτι ἕνας ἄνθρωπος βλέπων τὴν γυναῖκά του νὰ ὑποφέρει φοβερά, ἐσυντόμισε τὴν ὑποτιθεμένην ἀθεράπευτον ἀσθένειαν φονεύων αὐτήν.

Ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ ἤρχισε μεγάλη συζήτησις εις τὴν αἰθουσαν, καὶ κατὰ τὰ μικρὰ διαλείμματα ἤκουετο ἔξω ἢ βροχή. Δὲν παρעυρίσκοντο ἐκεῖ παρὰ ἄνδρες καὶ μετὰ διαφόρους συζητήσεις κατέληξαν εἰς τὸ συμπέρασμα :

— Ἐκαμε καλά.

Ἡ ἰδέα αὐτὴ ἐπανελήφθη δύο—τρὶς φορές. Ὁ Φραγκίσκος Rudel, ὁ ὁποῖος ἐφαίνετο ὅτι ἐκοιμᾶτο εἰς τὴν πολυθρόναν του, ἠγγέρθη αἴφνης καὶ εἶπε :

— Εἶχε ἀδικον τὸ δικαίωμα νὰ φονεύσῃ τις ἄλλον, δὲν τὸ ἔχει παρὰ ὅταν εὐρίσκειται εἰς νόμιμον ὑπέρσπισιν τοῦ ἑαυτοῦ του. Ἐκτός τῆς περιστάσεως αὐτῆς οὐδέποτε ἄλλοτε ἔχομεν τὸ δικαίωμα αὐτό. Καὶ ἐπανελάβε με ἔν κίνημα τῆς χειρός.

— Οὐδέποτε !

Ἡ σιωπὴ ἐκ μέρους ὄλων τῶν παρעυρισκομένων ἦτο ἕνα εἶδος ἐρωτήσεως ἐπανελάβε λοιπόν :

— Καὶ ὅμως τὸ παραδειγμα ὅπου ἀναφέρατε ἠδύνατο νὰ θέσῃ εἰς ἀμφιβολίαν τὴν ἀμετάβλητον διαταγὴν τοῦ Θεοῦ. Δυνατὸν νὰ φανῆ νόμιμον νὰ φονεύσῃ τις τὸ ὄν τὸ ὅποσον ἀγαπᾷ διὰ νὰ μὴ τὸ βλέπῃ βασανιζόμενον. Καὶ ἀκριβῶς ἐπειδὴ τὸ θέμα εἶνε σπουδαῖον δι' αὐτὸ ἔλαβα τὸν λόγον. Ὑπάρχουν πράγματα παράδοξα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ πολεμῶμεν, αὐτὸ εἶνε ἕνα ἀπὸ αὐτά. Διὰ νὰ τὸ πολεμήσω, ὅσον καὶ ἂν μοῦ εἶνε λυπηρὸν, θὰ προσπαθῶ ν' ἀνιζητήσω εἰς τὰς ἀναμνήσεις μου, ἕνα φοβερὸν παράδειγμα.

Μίαν στιγμὴν ἔμεινε σιωπηλὸς καὶ σκεπτικὸς καὶ ἔπειτα ἐπανελάβε.

— Τὸ ἔτος 1885, εἶνε τώρα εἴκοσιν ἔτη, κατοικοῦσα εἰς τὰς Βερσαλλίας, ἤμουν πολὺ νέος, μόλις εἶχον τελειώσει τὰς σπουδὰς μου καὶ ἤρχισα τὸ στάδιόν μου ὡς χημικός. Ἡμουν ἤδη νυμφευμένος, εἶχα τρία παιδιὰ, καὶ διὰ νὰ φαντασθῆτε τὴν ζωὴν μου τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, φαντασθῆτε τὴν ζωὴν τοῦ πλέον εὐτυχοῦς ἀνθρώπου : σύντροφον ἀγαπητὴν καὶ ὠραίαν, δύο ἀγοράκια τὸν Παῦλον καὶ τὸν Germain, καὶ ἕνα κοριτσάκι τὴν Σουσάναν, καὶ τὰ τρία, ὑγιέστατα καὶ εὐθυμα, ἕνα σπιτάκι, ἕνα περιβολάκι γεμάτο λουλούδια, καὶ ἕνα

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΗΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΥΤΗΣ

Οἱ παιδες ἐφοίτων εἰς τὰς παλαιστράς κυρίως μέχρι τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας των· τότε δὲ ἔπαυαν νὰ εἶνε παιδες καὶ εἰσῆρχοντο εἰς τὴν ἐφηβικὴν ἡλικίαν.

Οἱ ἐφηβοὶ δὲν ἐγκατέλιπον τὰς γυμναστικὰς ἀσχολίας, ἀλλ' ἐφοίτων τὴν ἄλλο γυμναστικὸν παιδευτήριον, τὸ ὁποῖον δὲν ἦτο ἰδιωτικόν, ἀλλὰ δημοσίον καὶ ἐλέγετο γυμνάσιον· εἰς αὐτὸ δὲ ἐδίδασκεν ὁ γυμναστής ἐκεῖνους, ὅσοι δὲν ἐγυμνάζοντο πλέον πρὸς μύρωσιν τοῦ σώματος των, ὅπως οἱ παιδες, ἀλλ' ἠσχολοῦντο ἢ πρὸς τέρψιν ἢ διότι εἶχαν σκοπὸν νὰ μετᾶσχουν γυμναστικῶν τινος ἀγῶνος ὡς ἀγωνισταί. Ἐνοεῖται λοιπόν, ὅτι οὗτοι δὲν ἐγυμνάζοντο μόνον τὰ γυμναστικά, ὅσα καὶ οἱ παιδες εἰς τὴν παλαιστράν, ἀλλὰ καὶ ἄλλα, τὰ ὁποῖα ἀπῆρτον δυνάμεις φύσει ἰσχυροτέρως καὶ δὲν ἦσαν πρόσφορα διὰ τοὺς παιδας.

Τὴν ἀνωτάτην ἐπίβλεψιν τοῦ γυμνασίου καὶ τὴν τήρησιν

ὄρατο σκύλο τῆς νέας Γῆς, τὴν ἐλπίδα προαγωγῆς, τὸν ἔρωτα, τὴν χαρὰν . . .

Εἰς τὰ ἐλαφρῶς κινούμενα δάκτυλά του ἐφαίνετο ὅτι ἐμετροῦσε ὅλας αὐτὰς τὰς εὐτυχίας. Ἐπειτα ἐπρόσθησε :

— Μίαν ἡμέραν πρὸς μεγάλην λύπην μας ὁ σκύλος ἐχάθη. Κατὰ τὸ διάστημα δύο, τριῶν ἡμερῶν δὲν ἐφάνη. Αὐτὸ δὲν τοῦ συνέβαινε ποτέ, τὸν ἐνόμιζα διὰ παντός χαμένον. Τὴν πέμπτην ἡμέραν, ἦτο κυριακή, ἐνῶ τὸ πρῶτ' ἐδιδάξαμε τὴν ἐφημερίδα μέσα εἰς τὴν τραπεζαρίαν, καὶ τὰ παιδιὰ ἔπαιζαν ἔξω εἰς τὸν κήπον, αἴφνης ἤκουσα τὸν Παῦλον νὰ φωνάζῃ :

— Μπαμπᾶ, μπαμπᾶ, νὰ ὁ σκύλος !

Τὴν φωνὴν αὐτὴν διεδέχθησαν γέλοισι καὶ τρεχάματα πρὸς τὴν πόρταν τοῦ κήπου, τὴν ὁποῖαν ἤκουσα ἀνοιγομένην καὶ τὴν Σουσάναν λέγουσαν :

— ὦ ! πόσον εἶνε λερωμένος !

Ἐσηκώθηκα· μόλις εἶχα φθάσει εἰς τὴν ἔξοδον, αἴφνης αἱ χαρούμεναι φωναὶ ἤλλαξαν εἰς θρήνους· ἔτρεξα ἔξω καὶ εὐρέθην πρὸ φοβεροῦ θεάματος. Ὁ Τούρκος ἦτο ἐκεῖ ἀλλὰ μεταμορφωμένος, καταλασπωμένος, μετὰ τὸ στόμα γεμάτο ἀφρούς, ἐδάγκανε δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Εἶχε ριζῆς τὸν Παῦλον, ὁ Germain προσπαθοῦσε νὰ προφυλάξῃ τὴν ἀδελφὴν του· ἀμέσως ἔτρεξα πρὸς βοήθειάν του, ἐμπρὸς μου εὐρέθῃ ἕνα σιδερένιον τραπεζάκι τοῦ κήπου τὸ ἤρπασα καὶ με αὐτὸ ἐφόνευσα τὸ λυσσιασμένον ζῶον.

Ὁ Rudel μετὰ τὸ βλέμμα ἀπλανές ἐφαίνετο ὡς νὰ ἐπανεβλεπε τὴν σκηνὴν καὶ χωρὶς νὰ κινήθῃ, ἐξηκολούθησε :

— Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δὲν ἦτο γνωστὸν τὸ φάρμακον ἐναντίον τῆς λύσεως. Καὶ τὰ τρία μικρὰ μου τὰ εἶχε δαγκάσει ὁ σκύλος. Τὸ μεγαλύτερον ἀπέθανε μετὰ τριάκοντα πέντε ἡμέρας. Μετὰ τὴν φρίκην καὶ τὸν πόνον τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἤρχισε ἡ τρομερὰ ἀνησυχία διὰ τὰ ἄλλα δύο, τὰ ὁποῖα ἐκυτάζαμεν μετὰ τὸν τρόπον τοῦ Καρόλου Serret, φίλου μου ἀνθρώπου ἐνεργητικοῦ, δραστηρίου, εὐλικρυνοῦ καὶ προθύμου· ἔτρεχε ἀμέσως, ἐξήταζε καὶ ἔλεγε :

— Ὅχι ! Τίποτε !

Ἐπέρασε μία ἑβδομάς, ἔπειτα ὁ Germain ἔγινε μελαγχολικός, μία κούρασις ἀντικατέστησε τὴν προηγουμένην του εὐθυμίαν. Ἄνεγνωρίσα τὰ φοβερά συμπτώματα πολὺ πρὶν ἔλθει ὁ ἰατρός. Ἐκεῖνος, τὴν φορὰν αὐτὴν δὲν εἶπε τίποτε, καὶ ἐμάντευσα ἀπὸ τὴν ὄψιν του, ὅτι τὸ μικρόν μου ἦτο καταδικασμένον. Ὅπως καὶ εἰς τὸ πρῶτον ἤρχισε ἡ φοβερὰ ἀγωνία. Μετὰ τὴν περίοδον τῆς νάρκης, δύο

τῆς τάξεως ἐντὸς αὐτοῦ εἶχε πλούσιος ὑπερτεσσαρχικοντούτης ἀνὴρ, ὁ γυμνασίαρχος, κρατῶν, ὡς καὶ ὁ παιδοτρίβης, ῥάβδον διχαλωτὴν συνήθως, ἔχων δὲ πιθανῶς ὑπεκλήλους τινὰς ὑπὸ τὰς διαταγὰς του καὶ δυνάμενος νὰ κτυπήσῃ ἢ νὰ ἐκβάλῃ ἐκ τοῦ γυμνασίου οἰονδήποτε ἀτακτοῦντα.

Τὰς δαπάνας τῆς συντηρήσεως τῶν γυμνασίων εἶχεν ὁ γυμνασίαρχος, ἡ δὲ γυμνασιαρχία ἦτο ὑποχρεωτικὴ ὑπηρεσία (λειτουργία) τῶν πλουσίων πρὸς τὴν πολιτείαν. Ἀλλὰ μετὰ τὸν Μέγαν Ἀλέξανδρον, τὰ οικονομικὰ τῶν Ἀθηναίων ἦσαν κακὰ καὶ ἡ πολιτεία ἀνέμενε σπανίους τινὰς πλουσίους ἰδιώτας, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ζένοι, νὰ προσέλθουν ἐπίκουροι ὡς « ἐθνικοὶ εὐεργεταί ». Ἄλλοτε πάλιν κτετεβάλλετο πᾶσα φροντίς, νὰ πεισθοῦν οἱ πλουσιώτεροι τῶν ἐφήβων μαθητῶν τῆς παλαιστράς (παλαιστριτῶν) νὰ δαπανήσουν τὰ ἀναγκαῖα ἔξοδα. Ὅσάκις δὲ εἰς γυμνασίαρχος δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπαρκέσῃ, τότε ἡ ἐγυμνασιαρχία οὗτος μετ' ἄλλου τινὸς συγχρόνως, ἡ ἐγυμνασιαρχία ὀλίγον χρόνον, οὕτως ὥστε οἱ τοιοῦτοι γυμνασίαρχοι κατήνησαν νὰ εἶνε μηνιαῖοι.

ἡμέραι τρέλλας φοβερᾶς, μετὰ τὸν φόβον ὄλων τῶν πραγμάτων τὰ ὁποῖα λάμπουν, ἔπειτα οἱ φοβεροὶ παροξυσμοὶ, καὶ τέλος ἡ ἀσφυξία καὶ ὁ θάνατος . . . Δὲν δύναμαι νὰ σῶς δῶτω εἰκόνα τῆς φρίκης αὐτῆς, ἔπρεπε νὰ ἐβλέπατε ὄλον αὐτὸ τὸ μαρτύριον, καὶ τὴν ἀδυναμίαν μας νὰ τὸ πολεμήσωμεν διὰ νὰ ἐνοήσῃτε τὸ μέγεθος τῆς φρίκης καὶ τῆς συμφορᾶς. Μετὰ τὴν πρώτην φοβερὰν ἐντύπωσιν τῆς διηγήσεως ὁ Rudel ἐπανελάβε με σταθερὰν φωνήν.

— Ὁ δευτέρος τάφος ἔκλεισε καὶ ἐμείναμεν μετὰ τὸν μικρότερον, τὸν Παῦλον. Αὐτὸς ἐφαίνετο ὅτι διέφυγε τὴν ἀπαίσια νόσον· παρὰ τὴν ἰδικὴν μας λύπην, ἐκεῖνος ἐξηκολούθει τὴν εὐτυχὴ καὶ τακτικὴν ζωὴν του. Μόνον ἐξεπλήσαστο ὅτι ἦτο μόνος χωρὶς τὴν συντροφίαν τῶν μικρῶν ἀδελφῶν του, ὅπως ἦτο συνειθισμένος. Καὶ χωρὶς νὰ τολμῶμεν ν' ἀνταλλάξωμεν τὰς σκέψεις μας, ἡ μητέρα καὶ ἐγὼ τὸν παρατηροῦσαμεν μετὰ τρόμον, μήπως πίσω ἀπὸ τὴν εὐθραυστον αὐτὴν χαρὰν κρύπτεται τὸ φοβερὸν φάσμα τοῦ τέρατος.

Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀπὸ τὸν θάνατον τοῦ δευτέρου, ἔπειτα τὴν γυναῖκά μου νὰ ὑπάγῃ ν' ἀναπαυθῇ, βεβαίωνων αὐτὴν ὅτι δὲν ὑπῆρχε πλέον κίνδυνος. Πρὸ ἑβδομάδων δὲν ἐκοιμᾶτο πλέον, ἐπροξενούσε φόβον εἰς ὅποιον τὴν ἐβλεπε καὶ ἐφοβοῦμην διὰ τὴν ὑγείαν της καὶ διὰ τὸν νοῦν της. Τὴν ἐστέραν ἐκείνην δὲν γνωρίζω πῶς ἐφάνη ὅτι ἐπειθέτο ὅτι δὲν ὑπῆρχε κίνδυνος· ἐκτός ἀπὸ τοὺς λόγους μου καὶ ἄλλο ἐφαίνετο ὅτι τῆς ἔλεγε ὅτι ὁ κίνδυνος ἀπεμακρύνθη. Μετὰ ἤκουσε, μετὰ ἄφησε μόνον μετὰ τὸν Παῦλον καὶ ἐπλάγισσε μόλις ἐνύκτωσε, ἀφοῦ ἔβαλε τὸ παιδί εἰς τὸ κρεβάτάκι του. Ἐκάθησα πλησίον τοῦ μικροῦ καὶ προσπαθοῦσα νὰ διαβάσω κατὶ, ἀλλ' ὁ τρόμος τὸν ὅποσον διατηροῦσα πάντοτε δὲν με ἄφινε νὰ ἐννοήσω τί ἐδιδάξα· ἐδοκίμασα καὶ πάλιν καὶ ἀφοῦ εἶδα τὸ ἀδύνατον ἔκλεισε τὸ βιβλίον μου καὶ ἔμεινα κυττάζων τὸ παιδί μου.

Δὲν ἐκοιμᾶτο· ἔμεινε μετὰ τὸ βλέμμα ἀπλανές καὶ ἀλλαξιμένον καὶ τὸ πρόσωπον ὠχρόν. Μετὰ πάλλουσαν καρδίαν εἶδον τὰ αὐτὰ συμπτώματα, τὰ ὁποῖα εἶχα ἤδη παρατηρήσει δύο φορές, τὴν ἑκφρασιν αὐτὴν τῆς ἀδυναμίας, ἡ ὁποῖα μόλις ἤρχισε, τὴν ὁποῖαν ὅμως τὸ προστακτικὸν βλέμμα μου, ἀλλοίμονον, ἀνεγνώρισεν, καὶ ἡ ὁποῖα ἐφαίνετο ὡς τὸ πρῶτον σημεῖον τοῦ θανάτου. Ἐστειλα χωρὶς θόρυβον νὰ ζητήσω τὸν ἰατρόν, τὸν ἐπερίμενα εἰς τὴν πόρταν, καὶ τὸν παρεκάλεσα μετὰ τρέμουσαν φωνὴν νὰ εἰσελθῇ σιγᾶ, διὰ νὰ μὴν τρομάξῃ ἡ δυστυχὴς γυναῖκά μου εἰς τὸν ὕπνον της. Ὁ Serret ἔσκυψε ἐπάνω ἀπὸ τὸ μικρόν καὶ ἔταν ἐσηκώθη ἔκαμε τὸ αὐτὸ σημεῖον. ὅπως καὶ τὰς δύο προηγουμένας φορές. Καὶ ἔφυγε καὶ αὐτὸς ἀπηλπικμένος, ἀφοῦ μοῦ ἄφησε μερικὰς ὁδηγίας.

Ἀλλὰ τοιοῦτοι γυμνασίαρχοι δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχουν τὴν ἐπιβολὴν καὶ τὸ κύρος, τὸ ὁποῖον εἶχαν οἱ παλαιοὶ γυμνασίαρχοι. Διὰ τοῦτο εἰς τοὺς ὑστέρους χρόνους ἐμφανίζεται ὡς ἀνωτάτος ἐπόπτης τῶν γυμνασίων ὁ κομιστής.

Κατὰ τὸ δεκάτον ὄγδον ἔτος τῆς ἡλικίας των οἱ ἐφηβοὶ ἐρίνοντο στρατιωτικῶς ἐπὶ δύο ἔτη καὶ ἠσχολοῦντο κυρίως εἰς κληρονομικὰ στρατιωτικὰ ἀσκήσεις. Παρκαλεθόμενοι δὲ τὰ ὅπλα πᾶρα τῆς πολιτείας, ἔδιδον τὸν περίφημον ἐκείνον ὄρκον τὸν ὁποῖον πᾶντοτε ἐτήρησαν με ἀκλόνητον πίστιν. Ὁ ὄρκος ἦτο ὁ ἑξῆς :

« Δὲν θὰ ἐντροπισθῶ τὰ ἱερὰ ὄπλα, τὰ ὁποῖα μοῦ ἔδωκεν ἡ πατρίς, οὐδὲ θὰ ἐγκαταλείψω τοὺς συστρατιώτας μου εἰς τὴν γραμμὴν τῆς μάχης, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν εἶνε· ἀλλὰ θὰ πολεμήσω καὶ διὰ τὰ θεῖα καὶ διὰ τὰ ἀνθρώπινα δίκαια τῆς πατρίδος μου εἴτε μόνος εἴτε μετ' ἄλλων. Τὴν πατρίδα δὲν θὰ παραδώσω εἰς τοὺς μεταγενεστέρους μικροτέρων, ἀλλὰ μεγαλύτερων καὶ καλυτέρων ἀπὸ ὅσων θὰ τὴν παραλάβω· θὰ ὑπακούω

Τίποτε δὲν ἐνθυμοῦμαι εἰς τὴν ζωὴν μου φρικωδέστερον ἀπὸ τὴν νύκτα ἐκείνην. Ἐπανεβλέπα διὰ τρίτην φορὰν ν' ἀρχίζῃ ἡ αὐτὴ ἀγωνία, εἰς τὴν θῆαν τῆς ὁποίας βεβαίως ἡ μητέρα δὲν ἤθελε ἀνθέξει, καὶ δὲν ὑπῆρχε τίποτε τὸ ὅποσον ἦτο ἰκανὸν νὰ τὴν καταπαύσῃ. Μετὰ τινὰς στιγμὰς τὸ παιδίον αὐτὸ θὰ μεταβάλλετο εἰς ζῶον τρομερὸν τὸ ὅποσον θὰ ὑπέφερε φοβερά.

Ἐἶνε σκληρὰ ἐξομολόγησις αὐτὴ τὴν ὁποῖαν σῶς κάμνω, ἀλλὰ πρέπει νὰ πολεμήσωμεν, νὰ καταστρέψωμεν, τὴν παράδοξον ἰδέαν, τοῦ δικαιώματος νὰ φονεύσωμεν τὸν πλησίον πρὸ τοῦ βεβαίου θανάτου. Ἐ λοιπόν τὴν νύκτα ἐκείνην ἔκαμα καὶ ἐγὼ τὴν σκέψιν αὐτὴν· ἐνῶ τέλος τὸ παιδί ἀπεκοιμήθη ἐπῆρα καὶ ἐπῆρα ἀπὸ τὸ ντουλάπι ὅπου ἐφύλαττα τὰ δηλητήρια τὸ μπουκαλάκι μετὰ τὸ φοβερότερον ἀπὸ οὐτά· μία σταγὼν ἦτο ἀρκετὴ διὰ νὰ καταπαύσῃ τὴν φοβερὰν ἀγωνίαν, διὰ νὰ φέρῃ ἀμέσως τὸν θάνατον. Ἐρριψα εἰς ἕνα ποτήρι τὴν σταγῶνα αὐτὴν. Ἐπειτα δὲν γνωρίζω τί συνέβη ἐντὸς μου, ποῖον προαίσθημα με συνεκράτησε : δὲν εἶχον τὴν δύναμιν νὰ πραγματοποιήσω τὴν σκέψιν μου καὶ ἔχουσα εἰς τὴν στάκτην τῆς ἐστίας τὸ ὕγρον τὸ ὅποσον θὰ τὸ ἐλευθέρουν, καὶ ἔμεινα ἀκίνητος ἐκεῖ πλησίον ἔως τὸ πρῶτ'.

Ἦτο πλέον προχωρημένη ἡ ἡμέρα, ὅταν ἔξαφνα ἤνοιξε ἡ θύρα με κράτον καὶ μ' ἔκαμε νὰ συνέλθω. Ἦτο ὁ ἰατρός ὁ ὁποῖος εἰσῆρχετο βιαστικῶς φωνάζων : Γρήγορα τὸ παιδίον ! Ἐνδύσατέ το, δώσατέ το μοι, ὁ Παστὴρ ἀνεκάλυψε τὸ φάρμακον τὸ θεραπεῦον τὴν λύσσαν. Χθὲς ἔγινε ἡ ἀνακοίνωσις εἰς τὴν ἰατρικὴν Ἀκαδημίαν ἕνα τηλεγράφημα φίλου μου ἔκαμε γνωστὸν τὸ πρᾶγμα. . . Ἐχω κάτω τὸ ἀμάξι μου . . . Πέρνω τὸν Παῦλον εἰς τὸ Παρίσι. . . Ἐμπρὸς γρήγορα !

Ἦτο ἐκτός ἑαυτοῦ, μᾶς ἔσπρωχε, ἐπροσπαθοῦσε νὰ τὸ ἐτοιμάσῃ μόνος ἔκλαιε καὶ ἐγέλα συγχρόνως. Αὐτὴ εἶνε ὅλη ἡ ἱστορία. Ὁ Παῦλος ἐσώθη. Ἡ γυναῖκά μου ἐζήτησε νὰ τὸν ὀνομάζωμεν εἰς τὸ σπίτι Λουδοβίκον εἰς ἀνάμνησιν τοῦ Παστὴρ. Εἶνε τώρα ὁ νέος αὐτός τὸν ὅποσον γνωρίζετε ὑπὸ τὸ ὄνομα αὐτό, μαθητῆς ἀκόμη εἰς τὸ Παιδαγωγικόν, μηχανικὸς μετ' ὀλίγον. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰσῆλθε εἰς τὴν αἰθουσαν καὶ ὁ Παῦλος ζωηρὸς καὶ ἀφοῦ ἐχαίρετῃς εἶπε :

— Τί σοβαροὶ ὅπου εἰσθε ὄλοι, τί ἐλέγατε πρὸ ὀλίγου ;

— Ἐλέγαμεν, εἶπεν ὁ Rudel, ὅτι κανεὶς δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀφαιρέσῃ τὴν ζωὴν τοῦ πλησίον του εἰς καμμίαν περίστασιν, παρὰ ὅταν δικαίως ὑπερασπίζεται τὴν ἰδικὴν του.

Καὶ ἐπανελάβε με τὴν αὐτὴν κίνησιν τῆς χειρός, ὅπως εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ὁμιλίας.

— Ποτέ !

Emile Solari

εις τους εκάστοτε άρχοντας και θα πείθωμαι εις τους υπάρχοντας νόμους και εις όσους άλλους ήθελε νομοθετήσει ο λαός εν όμοιοις· προσέτι δέν θα έπιτρέψω να καταπατή κανείς τους νόμους ή να μη ύπακούη, αλλά θα υπερασπίσω αύτους είτε μόνος είτε μετ' άλλων. Θα σεβασθώ δέ την θρησκείαν των προγόνων μου. Μάρτυρές μου άς είνε οι θεοί».

Άλλά και μετá τó τέλος της στρατιωτικής θητείας, ότε οι έφηβοι έγινόντο άνδρες, εσύγχαζαν ως φίλαθλοι εις τά γυμνάσια των εφήβων, τά όποια απέβαιναν ούτω τόπος ασκήσεων συγχρόνως και συναντήσεων. Διά τούτο και πολλοί σοφοί, οι όποιοι ήθελαν να διδάσκουν τας θεωρίας και γνώμας των, μετέβαιναν εκεί και άβιάστως διαλεγόμενοι έδίδασκαν τους ανθρώπους και πρό πάντων τους νέους, εν περιπάτω υπό την σκιάν των δένδρων ή καθήμενοι κατά γης ή επί εξέδρων και θρανίων εις οικισμούς ή ύποστέγους και περικλείστους τόπους. Ούτω διήρχετο τότε ή νεολαία, — τó έαρ τής πατρίδος, όπως την ώνόμαζαν, — τόν χρόνον της σχολής, τόν ύποτον άπράγμονες διέρχονται οι σημερινοί εις τά καφενεία. Εις τας Άθήνας ήσαν τρία περίφημα άρχαία γυμνάσια ως είπαμεν : ή Άκαδημία πλησίον του Κολωνού, βορείως και όλίγον δυτικώς της πόλεως, τó Κυνόσαργες νοτίως του ναού του Όλυμπίου Διός και πέραν του Ίλισού, άπέναντι του άκρου της σημερινής όδου Νέγρη, και τó Λύκειον εις την νοτίαν κλιτύν του Λυκαβηττού, εκεί, όπου ούτος προσεγγίζει πολύ προς τόν Ίλισόν, ήτοι κατά την θέσιν των Άγ. Άσωμάτων, πέραν του Εύαγγελισμού. Λοιπόν εις μέν την Άκαδημίαν έδίδασκεν ο Πλάτων και διά τούτο ή φιλοσοφική σχολή του ώνομάσθη Άκαδημία, άν και είχε μεταφερθή ύστερον έξω του γυμνασίου· εις δέ τó Κυνόσαργες έδίδαζεν ο Άντισθένης, όθεν ή σχολή του ώνομάσθη κυνική, και εις τó Λύκειον έδίδαζεν ο Σωκράτης και μάλιστα οι περιπατητικοί φιλόσοφοι. Έκ τούτου δέ και ήμεις τά σχολεία των εφήβων καλούμεν και τώρα Γυμνάσια.

(Άπό τó βιβλίον του κ. Κεραμοπούλου)

ΠΑΛΑΙΑ ΛΕΜΒΟΣ ΓΕΡΩΝ ΛΕΜΒΟΥΧΟΣ

Ήθελα να περάσω από την παρχίαν των Θεραπειών εις την άπέναντι όχθην του Βοσπόρου, και επρόκειτο να εκλέξω μίαν λέμβον έξ εκείνων, αΐτινες άνέμενον εκεί, πάντοτε έτοιμοι, κομψά ως επί τó πλείστον, άρκετά κκοχρωματισμέναι, με τά ώρχαία των βελούδινα προσκεφάλαια, κάθε μία έχουσα τόν νέον και σφριγγώντα κωπηλάτην της με τους δυνατούς βραχιόνιας.

Μόνη, ή πλέον πλησιεστέρα, εκείνη, της όποιας ήτο και ή σειρά έφαινετο πτωχοτάτη πλησίον των άλλων. "Οχι βελούδα επί των προσκεφαλαίων, αλλά σκεπάσματα από μικρά τεμάχια, διαφόρων χρωμάτων, τσίτινα. Έν τούτοις άρκετά καθαρά και περιποιημένη ή λέμβος αύτή, αλλά τόσο γρηαία με τά μπαλώματά της, και έντός αύτης ένας ύπεργηρος λεμβούχος, άθλιώς ένδεδυμένος!

Σχεδόν βαναύσως την απέπειήθη διά να πλησιάσω την ακολουθον καινούργια ή όποια ήτο και χρυσωμένη.

"Όταν όμως παρεμέρισε διά να μου άφίση θέσιν, παρετήρησα με πόσην έπιτηδειότητα ήσαν προσηρμοσμένα τά μικρά αύτά ποικιλόχρωμα κομμωτήρια: "Έργον πιθκνώς, έσκέφθην, γράκις τινος γυναικός, συζύγου του κελού αυτού γέροντος, ή όποια ήθέλησε να δώτη άκόμη κελόν έξωτερικόν όπωςδ ήποτε εις την παλαιωμένην λέμβον του, ίνα μη προσξενή την άποστροφήν. Ταυτοχρόνως όμως συνήντησα τó βλέμμα του γέροντος, βλέμμα γεμάτον προς έμέ, μομφήν, γεμάτον ύπομονήν και άπόγνωσιν...

Όϊκτος τότε συνέσφιγγε την καρδίαν μου και ή ήμέρα μου όλη παρήλθε μελαγχολική. Ύποσχέθην να επανέλθω την επάύριον και να προτιμήσω αυτόν μετá άλλων, να τόν συγχρωθώ διά τó ώρχιον γούστο των ταπεινών κκλωπισμάτων της λέμβου του, προς τούτοις να τόν πέρων όσάκις θελήσω να περάσω.

Άλλ' ούτε την επάύριον, ούτε τας ακολουθους ήμέρας, ήδυνήθην να τόν άνεύρω. Και—ίσως άρκετά παιδικριώδες— έξ άλλων των κκκων πραξων, άς διέπραξα εις την ζωήν μου, ουδεμία μου άφ ήκε περισσοτέρην τύψιν, όσην ή προς τόν δυστυχή αυτόν γέροντα περιφρόνησις, και εις τά από διάφορα κομμάτια, ταπεινά σκεπάσματά του τά τόσον τεχνικά διευθετημένα...

PIERRE LOTTI

(Μετάφρασις

Φανής Μιαούλη).

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΑΥΓΗΣ

Η Χειροάφειτημένη και ή Μάγισσα είναι τά δύο πρώτα έργα της υπό τόν τίτλον: Τά Βιβλία της Αύγης τριλογίας της κ. Καλλιρρόης Παρρέν.

Εις τά μυθιστορήματα αύτά μελετάται και εικονίζεται ή γυνή της παλαιάς ανατροφής εν συγκρίσει προς την γυναικα του Νέου Κόσμου, την ανατρεφόμενην με τó πρακτικόν πνεύμα και την όρθήν του προορισμού της ως ανθρωπίνου όντος αντίληψιν.

Εις την «Χειροάφειτημένην» περιγράφονται ο βίος, τά ήθη και ήθιμα της Κων/πόλεως, εις την «Μάγισσαν» ο βίος των Άθηνών κατά τας ήμέρας των Όλυμπιακών άγώνων. Και τά δύο συγκινούν, συγκλονίζουν, τέρπουν και διδάσκουν. Ανατέμνου την γυναικείαν καρδίαν και δίδουν πλήρη ιδέα των πλεονεκτημάτων της νέας επί της παλαιάς ανατροφής.

Έκαστον εκ των βιβλίων τούτων άποτελείται από 400 περίπου σελίδας και τιμάται διά τας Άθήνας δρ. 3, διά τας επαρχίας 3.50 και διά τó έξωτερικόν 3 φρ. χρ.

Ήσασ αΐτητις άπευθύνεται προς την κ. Κ. Παρρέν, όδός Πανεπιστημίου, 27 Άθηνας και συνοδεύεται από τού άντιτίμου.

Η κ. Άνθή Βασιλειάδου Ιατρός γυναικολόγος, άσχοληθεΐσα επί ιριεΐαν εις τας μεγαλειέρας γυναικολογικας κλινικας των Παρισίων και ως έσωτερική βοηθός της Maternité, δέχεται εις την επί της όδου Μαυρομιχάλη άρ. 44 οικίαν της καθ' εκάστην από της 2ας μέχρι της 5ης μ. μ.

Παρακαλοϋνται αι κ.κ συνδρομήτριαι ως και αι κ.κ. άνταποκρίτριαι και άνταποκριταί μας, οι καθυστεροϋντες συνδρομάς να άποστείλωσιν αυτάς δσον τó δυνατόν ταχύτερον.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ